

Утвърдил:.....

Янислава Ахчиева

Директор на ДГ № 199 „Сарагоса“

Заповед №:42/21.09.2023г.

**НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА
В ДЕТСКА ГРАДИНА № 199 „САРАГОСА”
ЗА УЧЕБНАТА 2023 / 2024 ГОДИНА**

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на ДГ № 199 „Сарагоса” представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изяви дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

Раздел III МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 30. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията и детската градина, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 38. Служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълнява законовите актовете и заповедите на директора.

Чл.39. Служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на администрацията на детската градина.

Чл. 40. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора и спазват процедурата по създаване на комисия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 41. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватно възпитание, образование, храна, здравни грижи и да живее без насилие.

Чл. 42. Да се работи за подобряване на сътрудничеството и изграждане на доверие между всички участници в образователния процес за благополучието на децата и семействата им.

Чл. 43. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 44. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.45. При изпълнение на служебните си задължения служителите следват поведение, което не уронва престижа на ДГ № 199 „Сарагоса“.

Чл. 46. Не се допуска на работното си място и в публичното пространство поведение, несъвместимо с добрите нрави и използване на служебното положение за лични облаги.

Чл 47. Всеки служител спазва благоприличие в облеклото, съответстващо на служебното му положение в детската градина.

Чл.48. Служителите не могат да упражняват дейности, които са несъвместими със задълженията им и да получава доходи от тях.

Чл.49. Служителите не трябва да искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги и с това свое действие да бъдат поставяни в положение на зависимост.

Чл. 50. Служителят трябва да не допуска с личното си поведение, ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси.

Чл. 51 . Не се изнася информация за деца и родители, която е станала достояние за служителя, работейки в ДГ 199 „Сарагоса“.

Чл. 52 . Не се коментира работата на служителите в съответните групи . Не се злоупотребява с информация от личен характер.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

- **Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.**
- **Чрез спазването на правилата на поведение, заложиени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на детската градина, което ТРЯБВА да е от особено значение за всеки един служител.**
- **Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.**

Етичният кодекс е приет на Педагогическия съвет № 1 / .....2023 г.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I . ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛЯ

- 1. Да уважава уникалността и потенциала на всяко дете.*
- 2. Да работи в най-добрия интерес на детето.*
- 3. В работата си в никакъв случай да не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.*
- 4. Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.*
- 5. Да уважава колегите и да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичните правила.*

6. *Да поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.*
7. *Да осъществява педагогическата си дейност честно, отговорно и почтено, за да променим общественото призвание и с помощта на него да наложим и утвърдим новия образ на педагози с високо качество на образователния процес.*
8. *Да служи като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.*
9. *Да спазва етичните правила, заложен в етичния кодекс.*

II. СТАНДАРТИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ

Отнасяйте се към всички с уважение.

- *Отнасяй се с другите така, както ти искаш да се отнасят към теб.*
- 1. *Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора.*
- *Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички*
- 2. *Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на детската градина.*
- *Начинът на обличане говори за нашето отношение.*
- *Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност.*
- *Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на околните.*
- 3. *Отговаряйте осведомено, компетентни и предоставяйте актуална и точна информация.*
- *Стремежът на служителите на детската градина да бъде максималното подпомагане на околните.*
- 4. *Поддържайте професионално отношение.*
- *Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.*
- 5. *Насърчавайте работата в екип.*
- *Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел.*
- *Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.*
- 6. *Спазвайте ангажиментите и отговорностите си.*
- *Бъдете искрени и последователни по всяко време.*
- *Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си*
- 7. *Променяйте вашата организация.*
- *Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на детската градина.*
- *Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.*

III. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА

ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите и служителите на детската градина.

1. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
  - *неспазване на действащото законодателство;*
  - *неспазване на вътрешноинституционалните документи;*
  - *действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към детската градина;*
  - *грубо отношение към децата, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;*
  - *появи на накръняване на авторитета на други учители и служители, на имиджа на детската градина, допуснати във и извън детската градина;*
  - *появи на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накръняване на интересите на други лица.*
2. *Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:*
  - *вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;*
  - *външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.*
3. *Сигналите за нарушенията се приемат в детската градина и се регистрират във входящия дневник.*
4. *Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в детската градина, назначена със заповед на директора, в срок до две седмици /14 дни/ от датата на завеждане на сигнала.*
5. *Комисията е в състав от 5 члена, представители на:*
  - *педагогическия персонал*
  - *непедагогическия персонал*
6. *Комисията се председателства от учител избран на ПС.*
7. *Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.*
8. *Комисията не разглежда анонимни сигнали.*

9. *Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.*
10. *При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.*
11. *При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.*
12. *При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за вземане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.*
13. *За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.*
14. *При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.*